

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Το

Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών

Τμήμα 19^ο Τριμελές

Σε συμβούλιο

συνήλθε στις 19-07-2016, με δικαστές τους : [redacted] Πρωτοδικών ΔΔ, [redacted] (εισηγητή), [redacted] ΔΔ, και [redacted] την [redacted]

για να δικάσει τη με ημερομηνία κατάθεσης 23-05-2016 αίτηση αναστολής (ΓΑΚ 8.232 / 2016),

της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνικά Ναυπηγεία ΑΕ» (ΕΝΑΕ), η οποία εδρεύει στο [redacted] και παραστάθηκε με τους δικηγόρους [redacted] και [redacted]

κατά του Ελληνικού Δημοσίου εκπροσωπούμενου από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε με τη Δικαστική Πληρεξούσια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, [redacted]

Εξάλλου, υπόμνημα κατέθεσε σύμφωνα με το άρθρο 204 παρ.2 του ΚΔΔ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία παραστάθηκε με το μέλος της νομικής υπηρεσίας [redacted]

Η κρίση του είναι η εξής :

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο ποσό παραβόλου (Α-4138083-4 ειδικά έντυπα), η αιτούσα εταιρεία (ΕΝΑΕ) ζητά την αναστολή εκτέλεσης του Οικ.125162/ΔΒΠ-1648/ΑΦ.13/04-12-2015 εγγράφου του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού. Με το έγγραφο αυτό, με θέμα «Απόφαση Ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ε(2008) τελικό 3118 της 2ας Ιουλίου 2008» μετά των παραρτημάτων Ι και ΙΙ,

---

καλείται η αιτούσα να καταβάλει ποσά 196.619.239,78 ευρώ (κύρια οφειλή) καθώς και 326.733.649,45 ευρώ (τόκοι) και συνολικά το ποσό των 523.352.889,23 ευρώ, τα οποία αντιστοιχούν σε παράνομες κρατικές ενισχύσεις, στο πλαίσιο τμηματικής υλοποίησης της σχετικής διαδικασίας ανάκτησης βάσει της ως άνω Απόφασης. Η αναστολή αυτή ζητείται μέχρι να δημοσιευθεί οριστική απόφαση επί της με ημερομηνία κατάθεσης 05-02-2016 ασκηθείσης προσφυγής της αιτούσας κατά της ίδιας πράξης, η εκδίκαση της οποίας εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου (ΓΑΚ 1.981/2016).

2. Επειδή, η υπόθεση έχει εισαχθεί αρμοδίως προς εκδίκαση στο Δικαστήριο τούτο, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.4 περίπτωση στ' του ν.1406/1983 (Α-182), όπως η περίπτωση αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 48 παρ.2 του ν.3900/2010 (Α-213) και ισχύει από 01-01-2011. Περαιτέρω, εγείρεται ζήτημα εκτελεστότητας του προσβαλλόμενου εγγράφου, πλην όμως η ασκηθείσα κατ' αυτού προσφυγή δεν είναι εξ αυτού του λόγου προδήλως απαράδεκτη, καθόσον δεν υπάρχει επί του ζητήματος πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Επίσης, πρέπει να απορριφθεί ο ισχυρισμός του καθού περί του ότι η προσφυγή της αιτούσας είναι απαράδεκτη ως δεύτερη κατά της ίδιας πράξης, καθώς η αιτούσα είχε ήδη ασκήσει κατά της προσβαλλόμενης πράξης ένδικο βοήθημα επιγραφόμενο «ανακοπή» και περιέχον λόγους ουσίας, και για το λόγο αυτό η κρινόμενη αίτηση είναι παρακολουθηματικώς απορριπτέα. Τούτο, όμως, δεν είναι πρόδηλο, καθώς η αιτούσα παραιτήθηκε από το δικόγραφο αυτό με σχετική δήλωση (ΓΑΚ 12.504/19-07-2016). Ομοίως, πρέπει να απορριφθούν τα υποστηριζόμενα από το καθού περί του ότι η αίτηση αναστολής είναι απαράδεκτη λόγω του ότι η προσβαλλόμενη πράξη έχει εκτελεστεί, καθώς από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτει εκτέλεση αυτής ούτε η απλή ταμειακή βεβαίωση του παραπάνω ποσού συνιστά εκτέλεση η οποία θα κώλυε, καταρχήν, τη χορήγηση αναστολής εκτέλεσής της. Εξάλλου, η κρινόμενη αίτηση έχει ασκηθεί παραδεκτώς κατά τις λοιπές προϋποθέσεις, πρέπει να γίνει τυπικώς δεκτή, και να εξεταστεί, περαιτέρω, ως προς τη βασιμότητά της.

3. Επειδή, στο άρθρο 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ, Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, C-326/26-10-2012) ορίζεται ότι: «Άρθρο 107 (πρώην άρθρο 87 της ΣΕΚ) 1. Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλ-

λως». Περαιτέρω, στο άρθρο 108 της ίδιας Συνθήκης, ορίζεται ότι: «Άρθρο 108 (πρώην άρθρο 88 της ΣΕΚ) 1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, εξετάζει διαρκώς τα καθεστώτα ενισχύσεων που υφίστανται στα κράτη αυτά. Τους προτείνει τα κατάλληλα μέτρα που απαιτεί η προοδευτική ανάπτυξη και η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. 2. Αν η Επιτροπή διαπιστώσει, αφού τάξει προηγουμένως στους ενδιαφερομένους προθεσμία για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, ότι ενίσχυση που χορηγείται από ένα κράτος ή με κρατικούς πόρους δεν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά κατά το άρθρο 107, ότι η ενίσχυση αυτή εφαρμόζεται καταχρηστικώς, αποφασίζει ότι το εν λόγω κράτος οφείλει να την καταργήσει ή να την τροποποιήσει εντός προθεσμίας που η ίδια καθορίζει. Αν το εν λόγω κράτος δεν συμμορφωθεί προς την απόφαση αυτή εντός της ταχθείσας προθεσμίας, η Επιτροπή ή οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο κράτος δύναται να προσφύγει απευθείας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά παρέκκλιση των άρθρων 258 και 259... 3. Η Επιτροπή ενημερώνεται εγκαίρως περί των σχεδίων που αποβλέπουν να θεσπίσουν ή να τροποποιήσουν τις ενισχύσεις, ώστε να δύναται να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Αν κρίνει ότι σχέδιο ενισχύσεως δεν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά, κατά το άρθρο 107, κινεί αμελλητί τη διαδικασία που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δεν δύναται να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα πριν η Επιτροπή καταλήξει σε τελική απόφαση. 4. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει κανονισμούς σχετικά με τις κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων για τις οποίες το Συμβούλιο έχει ορίσει, σύμφωνα με το άρθρο 109, ότι μπορούν να μην υπόκεινται στη διαδικασία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Εξάλλου, στο άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 13ης Ιουλίου 2015 «περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (L-248) με τον οποίο κωδικοποιήθηκε το ισχύον κείμενο του όμοιου Κανονισμού (ΕΕ) 1999/659 που είχε δεχθεί επανειλημμένες τροποποιήσεις (βλ. προοίμιο του Κανονισμού ΕΕ 2015/1589, σημείο 1) και, συνακόλουθα, ο κωδικοποιημένος Κανονισμός καταργήθηκε (άρθρο 35 του Κανονισμού 2015/1589), ορίζεται ότι: «Ανάκτηση της ενίσχυσης: 1. Σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον δικαιούχο («απόφαση ανάκτησης»). Η Επιτροπή δεν απαιτεί ανάκτηση της ενίσχυσης εάν αυτό αντίκειται σε κάποια γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης. 2. Το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί δυνάμει απόφασης ανάκτησης περιλαμβάνει και τους σχετικούς τόκους, υπολογιζόμενους με το δέον επιτόκιο που ορίζει η

Επιτροπή. Οι τόκοι πρέπει να καταβληθούν από την ημερομηνία κατά την οποία η παράνομη ενίσχυση ετέθη στη διάθεση του δικαιούχου μέχρι την ημερομηνία της ανάκτησής της. 3. Με την επιφύλαξη απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 278 της ΣΛΕΕ, η ανάκτηση πραγματοποιείται αμελλητί και σύμφωνα με τις διαδικασίες της εθνικής νομοθεσίας του οικείου κράτους μέλους, εφόσον αυτές επιτρέπουν την άμεση και πραγματική εκτέλεση της απόφασης της Επιτροπής. Για τον σκοπό αυτό και σε περίπτωση κινήσεως διαδικασίας ενώπιον εθνικών δικαστηρίων, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα που διαθέτουν στα αντίστοιχα νομικά τους συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών μέτρων, με την επιφύλαξη της νομοθεσίας της Ένωσης».

4. Επειδή, στο άρθρο 22 του ν.4002/2011 (Α-180), ορίζεται ότι: «1. Κρατικές ενισχύσεις, οι οποίες έχει κριθεί ότι σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 107 ΣΛΕΕ είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, δυνάμει απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή απόφασης του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης και πρέπει να ανακτηθούν, ανακτώνται από την αρμόδια υπηρεσία, ως εξής: α. Με πρωτοβουλία της αρμόδιας υπηρεσίας, αποστέλλεται στον αποδέκτη της ενίσχυσης και ειδικότερα, στον νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου, αντίγραφο της απόφασης με πρόσκληση για καταβολή του εκεί οριζόμενου ποσού εντός ορισμένης προθεσμίας, στη Δ.Ο.Υ. φορολογίας εισοδήματος του νομικού προσώπου. β. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής, η αρμόδια υπηρεσία συντάσσει χρηματικό κατάλογο... 2. Νόμιμο τίτλο για την είσπραξη του ποσού αποτελεί η απόφαση της παραγράφου 1. 3. Αρμόδια υπηρεσία κατά την έννοια των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 είναι η υπηρεσία που εποπτεύει τις δραστηριότητες του νομικού προσώπου για τις οποίες χορηγήθηκε η παράνομη κρατική ενίσχυση. Αν η ανακτητέα κρατική ενίσχυση αφορά περισσότερες της μίας δραστηριότητες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα περισσότερων υπηρεσιών, αρμόδια είναι η υπηρεσία που εποπτεύει την κύρια δραστηριότητα του νομικού προσώπου (όπως η παράγραφος αυτή διαμορφώθηκε μετά τις αντικαταστάσεις και προσθήκες που επήλθαν με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου, παράγραφος Β, υποπαράγραφος Β.10 περίπτωση 8β, του ν.4152/2013, Α-107). 4... 5. Όπου στο παρόν άρθρο αναφέρεται νομικό πρόσωπο νοείται και επιχείρηση κάθε μορφής που μπορεί σύμφωνα με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να είναι αποδέκτης κρατικής ενίσχυσης».

5. Επειδή, στο άρθρο 202 παρ.4 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ΚΔΔ, ν.2717/1999, Α-97), όπως ισχύει, κατόπιν της προσθήκης της παρ.4 με την περ.6 της υποπαραγράφου Β.10 της παρ.Β του άρθρου πρώτου ν.4152/2013 (Α-107), και αφού η αρχική παρ.4 αναριθμήθηκε σε 5 και η περ.β' της εν λόγω παρ.4 αντικαταστάθηκε, από τότε που ίσχυσε, με την παρ.2 του άρθρου 73 ν.4170/2013 (Α-163), ορίζεται ότι: «4.Αναστολή κατά πράξεως που μετά από απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, διατάσσει την ανάκτηση παράνομης ή ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατά την έννοια του άρθρου 108 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, χορηγείται αν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) έχει ασκηθεί προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εφόσον και καθ'ο μέρος αμφισβητείται η νομιμότητα της απόφασης αυτής. Αν δεν έχει ασκηθεί η κατά τα ανωτέρω προσφυγή, το δικαστήριο υποχρεούται να αποστείλει σχετικό προδικαστικό ερώτημα, β) πιθανολογείται σοβαρά η παρανομία της εθνικής ή ενωσιακής πράξης ανάκτησης, και γ) ο αιτών επικαλείται και αποδεικνύει ότι η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης θα του προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη. Η χορήγηση αναστολής αποκλείεται αν από τη στάθμιση της βλάβης του συμφέροντος του αιτούντος και του συμφέροντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή της αίτησης αναστολής είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος. Κατά την εκτίμηση των παραπάνω προϋποθέσεων, το δικαστήριο οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις αποφάσεις των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί της νομιμότητας της ενωσιακής πράξης, καθώς και τη διάταξη που τυχόν εκδόθηκε κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων...».

6. Επειδή, με τις διατάξεις που εκτίθενται στην προηγούμενη σκέψη, αποτυπώθηκε στην Ελληνική έννομη τάξη με τη μορφή διάταξης νόμου, η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ, βλ. υποθέσεις C-143/1988 και C-92/1989 Zuckerfabrik Suderdithmarschen, σκέψεις 23-33 καθώς και C-465/1993 Atlanta Frucht-handelsgesellschaft, σκέψεις 32-51) σχετικά με τις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν ώστε τα εθνικά δικαστήρια να διατάξουν μέτρα προσωρινής δικαστικής προστασίας κατά εθνικών πράξεων που εκδίδονται για την εκτέλεση απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αντικείμενο την ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων που κρίθηκαν παράνομες ή ασύμβατες με το κοινοτικό δίκαιο λόγω της εικαζόμενης έλλειψης νομιμότητας αυτής (βλ και την αιτιολογική έκθεση του παραπάνω ν.4152/2013 για την υποπαραγράφο Β.10 της παραγράφου Β του νόμου αυτού). Ειδικότερα, προκειμένου να γίνει

δεκτό αίτημα χορήγησης μέτρων προσωρινής δικαστικής προστασίας στην περίπτωση αυτή, πρέπει σωρευτικά: α) να εγείρονται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το κύρος της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εφόσον αυτή δεν έχει κριθεί με απόφαση του ΔΕΕ πρέπει να υποβάλλεται σχετικό προδικαστικό ερώτημα στα όρια των παραπτώων που εκφράζονται κατά της πράξης αυτής ενώπιον του εθνικού Δικαστηρίου, β) να συντρέχει ανάγκη χορήγησης των μέτρων αυτών προκειμένου να μην υποστεί ο αιτών ανεπανόρθωτη βλάβη, γ) να λαμβάνεται υπόψιν το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δ) να γίνονται σεβαστές οι αποφάσεις των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί της νομιμότητας της απόφασης της Επιτροπής ή τυχόν διάταξη των παραπάνω Δικαστηρίων εκδοθείσα κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων για τη χορήγηση προσωρινής δικαστικής προστασίας σε ενωσιακό επίπεδο. Εξάλλου, οι προαναφερθείσες διατάξεις είναι εφαρμοστέες σε κάθε περίπτωση εξέτασης αιτήματος χορήγησης αναστολής εκτέλεσης εθνικών πράξεων που σκοπούν στην ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων που κρίθηκαν παράνομες ή ασύμβατες με το ενωσιακό δίκαιο, ως εκ του αντικειμένου τους, ανεξαρτήτως των ειδικότερων λόγων που προβάλλονται με την κάθε φορά ασκούμενη κατά των πράξεων αυτών προσφυγή ή αίτηση αναστολής.

7. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα: Σε βάρος της αιτούσας εταιρείας, το ιδιοκτησιακό καθεστώς της οποίας έχει επανειλημμένα αλλάξει τα τελευταία έτη, εκδόθηκε η 2009/610/ΕΚ (κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε 2008/3118, όπως αναγράφεται στον τίτλο της πράξης) απόφαση («απόφαση ανάκτησης») της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με την οποία κηρύχθηκαν παράνομες και ασυμβίβαστες ενισχύσεις (κυρίως με τη μορφή εγγυήσεων, αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου και ασφαλιστικών ρυθμίσεων) που είχαν χορηγηθεί στην αιτούσα από την Ελληνική Δημοκρατία και διατάχθηκε η επιστροφή τους. Το ποσό των ενισχύσεων αυτών χωρίς τόκους υπολογίστηκε σε 256 εκατομμύρια ευρώ. Εν συνεχεία, ύστερα από αλληπάλληλες διαπραγματεύσεις των μερών (ήτοι Ελληνικού Δημοσίου, Επιτροπής και αιτούσης) και προκειμένου να αποτραπεί η διαφαινόμενη -σε περίπτωση πλήρους και άμεσης εφαρμογής της «απόφασης ανάκτησης»- πτώχευση των Ναυπηγείων και η συνακόλουθη διακοπή της (εθνικού συμφέροντος) στρατιωτικής δραστηριότητας αυτών συνήφθη τον Δεκέμβριο του 2010 η «στρατιωτική συμφωνία», με την οποία προβλέφθηκε σειρά δεσμεύσεων, με την εκπλήρωση των οποίων θα θεωρείτο προσηκόντως εκτελεσθείσα η απόφαση ανάκτησης. Όπως, όμως, έχει ήδη γίνει δεκτό με την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοι-

νοτήτων (ΔΕΕ) της 28ης Ιουνίου 2012 (υπόθεση C- 485/2010), επί προσφυγής της Επιτροπής κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας προκειμένου να αναγνωρισθεί ότι η τελευταία παρέβη τις υποχρεώσεις σχετικά με τις ένδικες κρατικές ενισχύσεις, η «στρατιωτική συμφωνία» που, εναλλακτικώς και όχι καθ' υποκατάσταση της «απόφασης ανάκτησης» προέβλεπε, μεταξύ άλλων, την εντός εξαμήνου πώληση όλων των περιουσιακών στοιχείων που δεν συνδέονται με στρατιωτικές δραστηριότητες και συνάμα την μη ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων, τελικά ουδέποτε εκτελέστηκε και παραμένουν άθικτες οι απορρέουσες από την «απόφαση ανάκτησης» υποχρεώσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας. Εξάλλου, η αιτούσα, είχε προσφύγει κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ζητώντας την ακύρωση της «απόφασης ανάκτησης» ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, το οποίο με την απόφαση της 15ης Μαρτίου 2012 (υπόθεση T-391/08), απέρριψε την προσφυγή. Σχετική αίτηση αναίρεσης, ομοίως, απορρίφθηκε με την απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Φεβρουαρίου 2013 (υπόθεση C-246/12 P). Ακολούθησε, μεταξύ άλλων, η από 27-11-2014 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην οποία καλείτο η Ελληνική Δημοκρατία να εφαρμόσει την «απόφαση ανάκτησης», υπό την προειδοποίηση ότι σε αντίθετη περίπτωση θα εφαρμοστεί το άρθρο 260 παρ.2 της ΣΛΕΕ περί παραπομπής της χώρας στο Δικαστήριο (ΔΕΕ). Κατόπιν αυτών, εκδόθηκε το με αριθμό πρωτοκόλλου Οικ.125162/ΔΒΠ-1648/Α.Φ.13/04-12-2015 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, με το οποίο κλήθηκε η αιτούσα, σε εφαρμογή της «απόφασης ανάκτησης» να καταβάλει το ποσό των 196.619.239,78 ευρώ ως ποσό βάσης, το ποσό των 326.733.649,45 ευρώ ως αναλογούντες τόκους, οι οποίοι και προσαυξάνονται κάθε ημέρα μετά την 30-11-2015 και έως 13-04-2016 κατά 19.051,93 ευρώ, ημερησίως. Στο σώμα του ίδιου εγγράφου σημειώνεται ότι τα αναζητούμενα ποσά αποτελούν μέρος όσων οφείλονται και θα ακολουθήσει όμοια επιστολή για τα υπόλοιπα· εξάλλου, εκτίθενται οι διατάξεις με βάση τις οποίες έχει γίνει ο υπολογισμός των τόκων. Τέλος, η αιτούσα, καλείται να καταβάλει το αναζητούμενο ποσό εντός προθεσμίας ενός μηνός στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματός της ΔΟΥ, και περιγράφεται η διαδικασία που θα ακολουθήσει την εκπνοή της προθεσμίας αν αυτή παρέλθει χωρίς να καταβληθεί το ποσό.

8. Επειδή, ήδη, κατά της πράξης αυτής η αιτούσα έχει ασκήσει, ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών την από 05-02-2016 προσφυγή, με την οποία προβάλλει ότι: α) η προσβαλλόμενη πράξη έχει εκδοθεί από αναρμόδιο όργανο (Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας, του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού), ενώ, ως

εκ της δραστηριοποίησης της στον τομέα της ναυπήγησης κι επισκευής στρατιωτικών πλοίων και υποβρυχίων αρμόδιο όργανο για την επίβλεψη της δραστηριότητας αυτής είναι το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και το Υπουργείο Οικονομικών, τα όργανα του οποίου -και μόνο- θα μπορούσαν εκδώσουν ανάλογη πράξη, με βάση το άρθρο 22 παρ.1 υποπαράγραφος α του ν.4002/2011, άλλως η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του άρθρου πρώτου παράγραφος Β υποπαράγραφος Β2 του ν.4152/2013, β) η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (απόφαση ανάκτησης), η οποία αποτελεί και το νόμιμο τίτλο, δεν της κοινοποιήθηκε, όπως ορίζεται από την ίδια παραπάνω διάταξη, γ) η προθεσμία που της τάχθηκε για την καταβολή των οφειλόμενων ποσών ενισχύσεων ήταν ελάχιστη ενόψει των ειδικών συνθηκών της υπόθεσης, σχετικών, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο δικόγραφο, με την εν γένει οικονομική της κατάσταση, δ) ουδέποτε εξέλιπε η ισχύς της «στρατιωτικής συμφωνίας», η οποία, αν και με προσκόμματα εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας, εκτελείται με την αμέριστη συνδρομή της αιτούσας και, ως εκ τούτου, παρανόμως επιδιώκεται η εφαρμογή της -ανεργής για το λόγο αυτόν- «απόφασης ανάκτησης», ε) δεν βεβαιώνεται το προς ανάκτηση ποσό μόνο στις εμπορικές δραστηριότητες της αιτούσας, αλλά σε όλη την επιχείρηση, άρα και στις στρατιωτικές δραστηριότητες, οι οποίες, εντούτοις δεν ωφελήθηκαν από τις παράνομες ενισχύσεις και ρητώς εξαιρούνται βάσει τόσο της «απόφασης ανάκτησης» και ιδίως του άρθρου 17 αυτής, όσο και της «στρατιωτικής συμφωνίας», προκαλώντας με αυτόν τον τρόπο μεγάλα προβλήματα στη λειτουργία της και στ) η προσβαλλόμενη πράξη έχει εκδοθεί καταχρηστικώς. Εξάλλου, η αιτούσα έχει ασκήσει την κρινόμενη αίτηση αναστολής, με την οποία ζητά την αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης, προβάλλοντας, μεταξύ άλλων, ότι αυτή είναι παράνομη για τους προεκτεθέντες λόγους. Περαιτέρω, με το υπόμνημά της, αναπτύσσει, μεταξύ άλλων, τους ισχυρισμούς της σε σχέση με τη «στρατιωτική συμφωνία», η οποία συνεχίζει, κατά την άποψή της, εκτελούμενη, σε σχέση με τη βλάβη της από την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης καθώς και σε σχέση με το εφαρμοζόμενο για την κρίση του αιτήματος προσωρινής δικαστικής προστασίας, νομικό καθεστώς, το οποίο, όπως υποστηρίζεται, είναι το γενικό καθεστώς των άρθρων 200 ΚΔΔ κι επόμενα, ειδικά δεδομένου ότι με την προσφυγή της δεν αμφισβητεί τη νομιμότητα της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο τελευταίος ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί με βάση όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά σε προηγούμενη σκέψη (βλ. σκέψη 6), καθώς το εφαρμοστέο σε κάθε υπόθεση νομικό καθεστώς δεν είναι δυνατόν να μεταβάλλεται (ή, κατά μείζονα λόγο, να επιλέγεται από το διάδικο) αναλόγως του περιεχομένου των δικογράφων.

9. Επειδή, αντιθέτως, το Ελληνικό Δημόσιο, με το υπόμνημα και τα έγγραφα απόψεών του για την υπόθεση, ζητά να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση, προβάλλοντας, πέραν όσων αφορούν το παραδεκτό της και απορρίφθηκαν (βλ. παραπάνω σκέψη 2) ότι: α) δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της αναστολής εκτέλεσης όπως ορίζονται στο άρθρο 202 παρ.4 του ΚΔΔ, δεδομένου ότι η νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης ανάκτησης έχει κριθεί αμετακλήτως από το ΔΕΕ, απορριπτομένων των παραπόνων της αιτούσας κατά της απόφασης εκείνης, β) δεν πιθανολογείται σοβαρά η ευδοκίμηση της προσφυγής της αιτούσας κατά της προσβαλλόμενης πράξης (για την τεκμηρίωση της παραπάνω κρίσης αναπτύσσονται ειδικότερα επιχειρήματα για κάθε λόγο της προσφυγής). Περαιτέρω, με συμπληρωματικό υπόμνημα αντίκρουσης αντικρούει όσα από την αιτούσα αναφέρονται για το θέμα της «στρατιωτικής συμφωνίας».

10. Επειδή, τέλος, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με το υπόμνημά της («παρατηρήσεις» από 04-07-2016) εκθέτει τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και τη νομολογία του ΔΕΕ, σχετικά με τις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για να είναι δυνατή η χορήγηση αναστολής εκτέλεσης της εθνικής ή της κοινοτικής πράξης ανάκτησης ενισχύσεων που κρίθηκαν παράνομες ή ασύμβατες με το ενωσιακό δίκαιο, και αφού προβάλλει ότι δεν συντρέχουν, ζητά την απόρριψη της αίτησης.

11. Επειδή, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 202 παρ.4 του ΚΔΔ, μία από τις προϋποθέσεις που πρέπει σωρευτικά να ισχύουν προκειμένου να χορηγηθεί αναστολή εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης είναι να πιθανολογείται σοβαρά η παρανομία της. Στην προκειμένη, όμως περίπτωση, η προϋπόθεση αυτή δεν συντρέχει. Τούτο, διότι δεν πιθανολογείται σοβαρά η βασιμότητα των παραπάνω εκτιθέμενων λόγων της προσφυγής. Ειδικότερα, η αιτούσα προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη πράξη έχει εκδοθεί από αναρμόδιο όργανο δεδομένου ότι ως εκ της δραστηριοποίησης της στον τομέα της ναυπήγησης κι επισκευής στρατιωτικών πλοίων και υποβρυχίων αρμόδιο όργανο για την επίβλεψη της δραστηριότητας αυτής είναι το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, άλλως η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων. Ο λόγος αυτός, όμως δεν πιθανολογείται σοβαρά ως βάσιμος, δεδομένου ότι δεν προβάλλεται ότι η ανακτητέα κρατική ενίσχυση αφορούσε την παραπάνω αναφερόμενη δραστηριότητα, η οποία πάντως συμφωνήθηκε κατά περιορισμό της γενικότερης δραστηριοποίησης της αιτούσας στον τομέα της ναυπήγησης και επισκευής πλοίων, στο πλαίσιο της προαναφερόμενης «στρατιωτικής συμφωνίας» που, χρονικά, έπεται κατά πολύ της ενωσιακής απόφασης ανάκτησης. Εξάλλου, η εποπτεία της εθνικής βιομηχανικής δραστηριότητας και

πολιτικής (στην οποία περιλαμβάνεται και η ναυπηγική βιομηχανική δραστηριότητα) ασκείται από τη Διεύθυνση Βιομηχανικής Πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού (βλ και άρθρο 43 του π.δ/τος 116/2014, Α-185) και τούτο ανεξαρτήτως του αν προβάλλονται λυσιτελώς λόγοι περί αναρμοδιότητας του εκδόντος οργάνου προκειμένου περί πράξεων που έχουν εκδοθεί κατά δεσμία αρμοδιότητα, όταν δεν αμφισβητούνται τα περιστατικά που οδηγούν στην έκδοση της πράξης με το περιεχόμενο αυτό (εδώ η έκδοση και η νομιμότητα της ενωσιακής απόφασης ανάκτησης των κρατικών ενισχύσεων). Επίσης, η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων λειτουργεί απλώς ως συντονιστικό όργανο και σημείο επικοινωνίας με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, κατόπιν εσωτερικής επικοινωνίας με τις εθνικές υπηρεσίες και δεν υποκαθίσταται στις αρμοδιότητές τους. Περαιτέρω, δεν πιθανολογείται σοβαρά η ευδοκίμηση του λόγου της προσφυγής σύμφωνα με τον οποίο η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (απόφαση ανάκτησης), η οποία αποτελεί και το νόμιμο τίτλο, δεν κοινοποιήθηκε στην αιτούσα μαζί με την προσβαλλόμενη πράξη, όπως ορίζεται από τις εφαρμοστέες διατάξεις. Τούτο, προεχόντως διότι ο σκοπός της διάταξης του άρθρου 22 παρ. 1α του ν.4002/2011 στην οποία προβλέπεται η αποστολή αντιγράφου της απόφασης στον εισπράξαντα τις ανακτώμενες ενισχύσεις, είναι να τελεί αυτός σε πλήρη γνώση της απόφασης ανάκτησης, γεγονός που στην προκειμένη περίπτωση προκύπτει από τη μακροχρόνια κι επανειλημμένη αμφισβήτηση της νομιμότητάς της από την αιτούσα, ενώπιον των αρμοδίων δικαστικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τούτο, πέραν του ότι στο σώμα της προσβαλλόμενης πράξης περιέχεται διεύθυνση διαδικτυακού τόπου, στον οποίο είναι αναρτημένη η παραπάνω απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ακόμα, δεν πιθανολογείται σοβαρά η ευδοκίμηση του λόγου της προσφυγής κατά τον οποίο η προθεσμία που τάχθηκε στην αιτούσα για την καταβολή των οφειλόμενων ποσών ενισχύσεων ήταν ελάχιστη. Τούτο, διότι ενόψει της έλλειψης ειδικών διατάξεων με τις οποίες να ορίζεται συγκεκριμένη προθεσμία για την καταβολή των ενισχύσεων, το εύλογο της κάθε φορά τασσόμενης από την πράξη της Διοίκησης προθεσμίας, κρίνεται συνεκτιμωμένων των ειδικότερων περιστάσεων της κάθε υπόθεσης. Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, ανεξαρτήτως των προβαλλόμενων από την αιτούσα περιστάσεων, η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει εκδοθεί ήδη προ οχτώ (8) ετών και οι σχετικές με αυτήν δικαστικές διαμάχες και αμφισβητήσεις έχουν επίσης περατωθεί το 2012, έτος από το οποίο εκκρεμεί η εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης, γεγονός γνωστό στην αιτούσα. Επίσης, δεν πιθανολογείται σοβαρά η ευδοκίμηση του λόγου της προσφυγής που αφορά στη «στρατιωτική συμ-

φωνία» και τα υποστηριζόμενα περί συνέχισης της εκτέλεσής της και γενικότερα της φύσης και της λειτουργίας της σε σχέση με την απόφαση ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τούτο, διότι όπως εκτίθεται σε προηγούμενη σκέψη (βλ. σκέψη 7), με την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΕ) της 28ης Ιουνίου 2012 (υπόθεση C- 485/2010), η οποία λαμβάνεται υπόψη από το Δικαστήριο τούτο και εκδόθηκε επί προσφυγής της Επιτροπής κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας προκειμένου να αναγνωρισθεί ότι η τελευταία παρέβη τις υποχρεώσεις σχετικά με τις ένδικες κρατικές ενισχύσεις, η «στρατιωτική συμφωνία» που, εναλλακτικώς και όχι καθ' υποκατάσταση της «απόφασης ανάκτησης» προέβλεπε, μεταξύ άλλων, την εντός εξαμήνου πώληση όλων των περιουσιακών στοιχείων που δεν συνδέονται με στρατιωτικές δραστηριότητες και συνάμα την μη ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων, τελικά ουδέποτε εκτελέστηκε και παραμένουν άθικτες οι απορρέουσες από την «απόφαση ανάκτησης» υποχρεώσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας. Εξάλλου, δεν πιθανολογείται σοβαρά η ευδοκίμηση του λόγου της προσφυγής κατά τον οποίο η προσβαλλόμενη πράξη είναι παράνομη διότι το προς ανάκτηση ποσό δεν βεβαιώνεται μόνο στις εμπορικές δραστηριότητες της αιτούσας, αλλά σε όλη την επιχείρηση, άρα και στις στρατιωτικές δραστηριότητες, οι οποίες, εντούτοις δεν ωφελήθηκαν από τις παράνομες ενισχύσεις και ρητώς εξαιρούνται βάσει τόσο της «απόφασης ανάκτησης» και ιδίως του άρθρου 17 αυτής, όσο και της «στρατιωτικής συμφωνίας». Τούτο, διότι πέραν του ότι ο συγκεκριμένος λόγος εκφράζεται υποθετικά («... οποιαδήποτε χρηματική ανάκτηση που θα έβαινε πέρα από τις αστικές δραστηριότητες της εταιρείας μας θα παραβίαζε...») με την προσβαλλόμενη με τη σχετική προσφυγή και την κρινόμενη αίτηση αναστολής πράξη δεν βεβαιώνεται το προς ανάκτηση ποσό ούτε -κατά μείζονα λόγο- επιχειρείται οποιαδήποτε πράξη εκτέλεσης, αλλά απλώς γνωστοποιείται στο ενιαίο και μοναδικό νομικό πρόσωπο της εταιρείας, αποδέκτη της παράνομης κρατικής ενίσχυσης που ορίστηκε ως τέτοιος από την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (σχ. άρθρο 22 παρ.5 του ν.4002/2011 και αιτιολογική έκθεση του ν.4152/2013 για την υποπαράγραφο Β.9 της παραγράφου Β του νόμου αυτού) το ύψος των οφειλόμενων ποσών ενισχύσεων και καλείται αυτή να τα καταβάλει εντός της ταχθείσης προθεσμίας. Τέλος, δεν πιθανολογείται βασίμως η ευδοκίμηση του λόγου της προσφυγής κατά τον οποίο η προσβαλλόμενη πράξη είναι παράνομη ως εκδοθείσα καταχρηστικώς. Τούτο, διότι, ακόμα και αν ερμηνευθεί ότι με αυτόν προβάλλεται κακή χρήση διακριτικής ευχέρειας, δεδομένου ότι δε νοείται καταχρηστική άσκηση δικαιώματος της Διοίκησης, η προσβαλλόμενη πράξη έχει εκδοθεί κατά συμμόρφωση του καθού Δημοσίου με τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το δίκαιο της Ευρω-

παϊκής Ένωσης και μάλιστα με μεγάλη καθυστέρηση, για την οποία επαπειλείται και εκ νέου παραπομπή του ενώπιον του Δικαστηρίου της ΕΕ για την επιβολή προστίμου και δεν επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης.

12. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, εφόσον δεν συντρέχει μια από τις σωρευτικά απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη χορήγηση αναστολής εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των υπολοίπων. Εξάλλου, για τον ίδιο λόγο πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση.

13. Επειδή, τέλος, απορριπτομένης της αίτησης, πρέπει να διαταχθεί η κατάπτωση του παραβόλου υπέρ του Δημοσίου (άρθρο 277 παρ.9 του ΚΔΔ), αλλά να μην επιδικαστούν δικαστικά έξοδα, λόγω έλλειψης σχετικού αιτήματος (άρθρο 275 παρ.7 του ίδιου Κώδικα).

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου υπέρ του Δημοσίου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 08-09-2016, και η απόφαση εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 29-09-2016.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΡΙΘΜΟΣ..... 11/2016
Ο ΠΡΟΣΕΛΥΘΕΝΣ ΤΟΥ.....